

Östgotaspel

Östergötlands Spelmansförbund
www.ostgotaspel.se

Styrelsens ordförande:
Isabell Svärdmalm
ordforande@ostgotaspel.se

Nr 2, maj 2016
årgång 16

Ansvarig utgivare:
Isabell Svärdmalm

Redaktion: Barbro Wijma
redaktor@ostgotaspel.se

Håkan Wasén

Två fioler + en cittra / två spelkvinnor + en spelman = "Gärna polskor till dans"
Foto: Eric Hammarström

Innehåll

ÖSF:s styrelse, årsmötet, Filidur-konsert, medlemsmatrikel	2	Numrets låt: Schottis på Stegehus, Upprop om Allspelslåtar!	6
Ordförandes sommarhälsning, Musikbryggan	3	Östra Ryds-dagen 13.8, Logdans i Kleven 18.6, Krysanderstämma 20.8, Och alldeles strax...	7
Gärna polskor till dans, Tyris Larsson igen	4	Kalendarium, Inbjudan till Pelle Fors tävling 18.6	8
Krokiga låtar och rakryggade spelmän, Höstträff i ny tappning	5		

STYRELSE FÖR ÖSTERGÖTLANDS SPELMANSFÖRBUND

Ordförande: Isabell Svärdmalm, tel.011-319876, 0730-541193, ordforande@ostgotaspel.se

Sekreterare: Lisa Hellsten, tel. 013-105503, 072-5757252 sekreterare@ostgotaspel.se

Kassör: Mats Ekman, tel. 013-152336, kassor@ostgotaspel.se

Ledamöter: Barbro Wijma, Stefan Öberg

Suppleanter: Staffan Lensell, Håkan Wasén, Torgny Lundberg.

ÖVRIGA FUNKTIONÄRER bl.a.:

Spelledare: Isabell Svärdmalm, 011-319876, spelledare@ostgotaspel.se

Medlemsärenden: Ingrid Ährlin, tel 0707-740665, medlem@ostgotaspel.se

Arkiv, notbibliotek, försäljning: Hans Norberg, tel. 013-52536, hansnobe@passagen.se

Hemsidesansvarig: Staffan Lensell, webb@ostgotaspel.se

Östgötaspels redaktion: B. Wijma, redaktor@ostgotaspel.se, H. Wasén, hakan.wasen@outlook.com

ÖSF NYTT:

ÅRSMÖTE MED FILIDUR KONSERT! Håkan Wasén berättar i ord & bild

Ovan: Fil i dur spelade verkligen i dur och "C1", alias dragspelaren Christer Andersson bjöd på plastiskt spel på dragspel.

FIL I DUR - Den östgötska spelgruppen Filidur levde verkligen upp till sitt namn när den bjöd på underhållning vid årsmötet 2016 på Hällagården i Borensberg.

Gruppen består av Hans Edlén, Christer Andersson "C2", Claes-Göran Olson, Christer Andersson "C1", Matts Örtengren och Larry Lundgren

Drivmedlet bakom gruppen är inte bara spelglädje utan också godis, och som publik bjöds vi på bådadera. Publiken smordes med en stor godispåse och därefter blev det burliska berättelser om melodierna som man spelade på ett hänsynslöst och roligt sätt.

Synd att inte fler tog tillfället i akt att lyssna. Ni hade nog haft ett litet småleende kvar!

Till höger: Marie Andersson och Bent Hansen lämnade vid årsmötet styrelsen och avtackades med blommor och blader för sina insatser av ordföranden Isabell Svärdmalm.

MEDLEMSMARIKEL PÅ GÅNG!

Styrelsen genom Mats och Ingrid arbetar på att ta fram en uppdaterad medlemsmatrikel. Vi är därför angelägna om att få in alla förändringar i postadresser, telefonnummer och mailadresser så att vi sedan alla har aktuella kontaktuppgifter! Skicka förändringarna både till Mats Ekman kassor@ostgotaspel.se och till Ingrid Ährlin medlem@ostgotaspel.se!

ÖSF – NYTT: Ordförande har ordet!

Hej alla Folkmusikmänniskor!

Spelmansförbundet har haft årsmöte – vi tackar avgående Bent Hansen och Marie Andersson för deras arbete – och hälsar de nya ledamöterna Lisa Hellsten och Stefan Öberg mycket Välkomna! Båda välkända namn/spelmän i Östergötland.

Vi folkmusikanter lär inte bli sysslösa denna Östgötasommar heller:

Närmast i juni är det dags för Pelle Fors-tävlingen i Söderköping, i skrivande stund är nio solister och tre grupper anmälda! Så roligt! Och dagen efter kan du åka till Ringarum på spelmanstämman.

Många av oss spelar till folkdansuppvisningar på midsommarafton – en tradition väl värd att bevara och visa upp för nutidsmänniskan.

För första gången deltar/bidrar Spelmansförbundet på Östra Ryds-dagen i augusti. Här kan du lära dig låtar

efter Anders Larsson. Eric Hammarström och Toste Länne kommer att ha mini-kurs. Vi får också höra den spännande berättelsen om hur originalnoterna hittades...

Sen följer Brevens Bruk-Krysander-Linköping- och Slakastämmorna...

Numrets låt kommer från gruppen Locktoner i Söderköping. Vi fortsätter ”temat” med att grupperna på Lunnevads-Höstträffen delar med sig av sina låtar.

För egen del ser jag närmast fram emot Kulturskolans ”Folkmusikkväll” på ett café här i Norrköping. Vårt spelgäng Folklekarne ska spela för och tillsammans med ungdomarna... ja det kommer att bli ett spännande musikaliskt möte.

Jag önskar alla en skön, avkopplande och musikalisk sommar!

ordförande Isabell

MUSIKBRYGGAN – ett nytt projekt!

Under våren har ÖSF sökt och fått medel från Linköpings kommun för att starta projektet MUSIKBRYGGAN. Styrelsen inbjuder nu intresserade personer att engagera sig i projektet tillsammans med en ledningsgrupp. Folkmusik i Linköping och Slakamusiken är involverade. Planen är att skapa en brygga mellan ”gamla” svenskar och nyanlända med hjälp av svensk folkmusik och –dans. Projektet ser ut så här:

Bakgrund: Musik och dans har en förmåga att skapa gemenskap och glädje också utan att ett gemensamt talat språk behövs. Inom folkmusik och –dans finns en öppen och generös atmosfär där asylsökande skulle kunna välkomnas. Bland asylsökande finns troligen vuxna och barn som skulle vilja lära sig spela folkmusik eller dansa folkdans i enkla former, och även asylsökande musiker och musklärare som skulle kunna bidra i projektet med egen kunskap.

Genomförandeplan: Under VT-16 utforskas önskemål och resurser hos asylsökande på ett boende i Linköpingstrakten. Under HT -16 genomförs 1 gång/månad utläring av enkla danser till levande spelmansmusik på boendet.

Om det finns intresse för spel i grupper, startas denna verksamhet under HT-16, med nybörjare eller erfarna spelare på fiol och/eller gitarr; vuxna och/eller barn. Ungdomsgruppen inom ÖSF har sagt sig vara villiga att delta som gruppleddare i sådan verksamhet bland ungdomar.

Verksamheten skall också inkludera ensamkommande flyktingbarn, som kan nås genom kommunens kanaler.

Förväntad vinst för asylsökande deltagare:

”Musikbryggan” möjliggör möten mellan nyanlända och ”gamla” svenskar utan att det ställs krav på språkkunskaper. Istället skapas gemenskap genom att man ”gör” dans och musik tillsammans. Om deltagarna i projektet senare flyttar till en annan ort, finns det även där lokalföreningar, som dessa då har en naturlig ”brygga” till och som kan skapa kontakter och bidra till integration.

Tomrummet efter flykten och alla förluster får på det här sättet en möjlighet att under väntetiden fyllas med något som skulle kunna skapa kontaktmöjligheter och gemenskap, positiva känslor och kanske tom stimulera hopp om en meningsfull framtid. En del av överskottet av tid skulle kunna användas till in- och utlärande av nya/gamla färdigheter inom musik/dans.

Kostnader som bidraget skulle kunna täcka:

1. Bidrag till resor för asylsökande till olika evenemang.
2. Reducerat pris för medlemskap i våra olika föreningar.
3. Kostnadsersättning för resor/utlägg för engagerade fiol-, sång- och danslärare.
4. Utgifter för fika på olika evenemang som ordnas.
5. Utgifter för att rusta upp eventuellt skänkta instrument för barn och vuxna (fiol, gitarr) och för att eventuellt inköpa några enklare instrument. Projektets instrument skall finnas till hands att låna på boendet för eget övande för de som vill lära sig eller kan spela och vill hjälpa andra att träna.

Visst låter det roligt! Hör av Dig och kom med!

Barbro Wijma
barbro.wijma@liu.se

BRA SKIVA MED SYDÖSTSVENSKA LÅTAR

Någon gång ibland kommer det en ny skiva med låtar från vårt folkmusikområde. Nu har Christer och Kristina Samuelsson, Mjölby, gjort slag i saken (efter önskemål från bland andra amerikaner som de lärt ut låtar till, over there). De har i vår släppt en CD med många bra låtar - "Gärna polskor till dans" (inspelad 2015). Fint stöd har de av skickliga cittraspelaren Katarina Hammarström, Vånga, på de flesta låtarna. I övrigt kompar Christer och Kristina varandra. På omslaget finns bland annat en magisk svartvit slängpolskebild av Eric Hammarström, och så förstås uppgifter om låtarna och bild på spelmännen.

Skivan rymmer 19 dansanta låtar från sydöstra Sverige - många efter namnkunniga äldre spelmän som Sven Donat, Olof Styrlander, Ludvig Olsson, Carl-Eric Berndt, Torsten Lackström, Petter Dufva, Johan Christian Blomgren. Några låtar har de själva gjort (i traditionell stil) till personer som de velat visa uppskattning - jag tycker de lyckats väl med att fånga något av deras personligheter!

De här drivna spelmännen har hållit på i många år med traditionell folkmusik och dansspel, inte minst till slängpolska på fläck. Vi har ofta och gärna dansat till dem i sådana sammanhang. De dansar dessutom bra själva och vet vad de håller

på med. Även komplicerade låtar spelas med bravur. Svängigt, klangfullt, samstämt. Jag märker också att de lyssnat en hel del på dansspelmän som Pelle Björnlert och Bengt Löfberg. Att Eric och Katarina Hammarström spelat med dem på senare år har satt en del positiva spår.

Skivan rekommenderas, och kommer troligen att säljas vid stämmor i sommar. Kontakt via e-post: chistersamuelsson61@gmail.com

Miriam Berger

TYRIS LARSSON IGEN

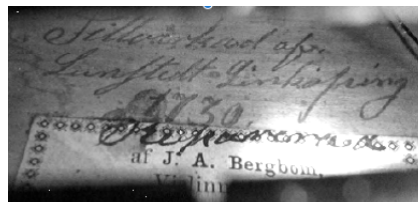
I förrförra numret av *Östgötaspel* berättade jag om min anfader Tyris Larsson, i Västra Harg och brevet han skrev en aprilafon 1774. Av brevet kan man dra slutsatsen att han nog var spelman. De flesta av 1700-talets allmogespelmän är spårlost borta men tack vare det i generationer bevarade brevet vet vi i alla fall lite om Tyris. Jag slutade min artikel med några funderingar om vart Tyris fiol kunde tagit vägen och hade ett par uppslag. Ett var att fiolen hamnade hos Oskar Larsson i Ulrika som spelade på en fiol byggd 1730.

Och nu vet jag i alla fall var den fiolen finns. Ingrid Ross i Linköping hörde av sig och kunde berätta att Oskar Larsson (1845-92) var hennes mors morfar. Fiolen är "Tillverkad af Lunstedt Linköping", kanske far till fiolbyggaren Olof Lundstedt i Linköping (född 1734) som finns omnämnd i *Ann Nilsson, Fioler* (1981). Oskar hade övertagit fiolen av sin far Lars Magnus Olofsson (1821-1867). Om den längre

tillbaka spelats av Tyris vet vi inte. Men det var spännande att få provspela lite på den slitna fiolen som Ingrid hoppas kommer vandra vidare i slakten.

- En annan mindre rolig kommentar till min artikel är en rättelse: Jag var tyvärr felunderrättad vad gäller fotot som jag påstod föreställde Johan Rydvall. Det gör det inte, det är hans systerson Gustaf Adolph Andersson.

Text © Gunnar Kindenberg Foto: Hans Ross

När höstmörkret faller på – förtvivla inte – det finns spel och dans...

KROKIGA LÅTAR OCH RAKRYGGADE SPELMÄN Låtkurs – och konsert!!! – med Jeanett och Peter Rousu 24–25 september!

<i>Var?</i>	Fontänen, Västra vägen 32, Linköping	<i>Mat?</i>	Fika under kurstid ingår i priset.
<i>När?</i>	24.9 13.00-17.00 kurs 19.00 konsert 25.9 9.00-11.00 kurs	<i>Anmälan?</i>	Till anmalan@folkmusik.nu för kursen; senast 11.9. Först till kvarn gäller. Max 18 deltagare på fiol och 12 på gitarr.
<i>Kursmaterial?</i>	”Krokiga låtar och rakryggade spelmän” materialet. Bok + CD finns att köpa eller kan beställas i förväg (350 kr) från Jeanett Rousu jeanett.rousu@gmail.com	<i>Arrangörer:</i>	Folkmusik i Linköping tillsammans med Östergötlands spelmansförbund och Bilda
<i>Instrument?</i>	Utläring på fiol (Jeanett) och gitarr (Peter). Alla instrument välkomna!		
<i>Kostnad?</i>	Kurs 24.9: 300 kr för medlemmar i Folkmusik i Linköping (FiL) eller Östergötlands spelmansförbund (ÖSF). 350 kr för övriga. Kurs 25.9: 150 kr för medlemmar i FiL eller ÖSF. 200 kr för övriga. Båda dagarna: 400 kr för medlemmar i FiL eller ÖSF. 500 kr för övriga.		

HÖSTTRÄFF I NY TAPPNING!!!

Helgen 12 – 13 november låtkurs, knytkalas, spel och dans,
övernattning och låtkurs igen...

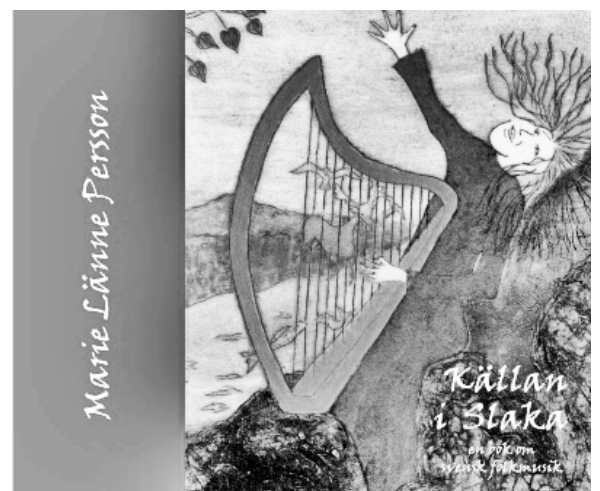
Under denna helg kommer Marie Länne Persson och David Siljat att lära ut låtar ur det rika material som är samlat i ”Källan i Slaka”. Kursen äger rum på något vandrarhem i Östergötland där vi kan få mat och spelutrymmen och övernattning för de som så önskar.

På kvällen knytkalas och spel och jam och dans till spellista. Alla instrument inkl. sångrösten är välkomna!

Boken ”Källan i Slaka” inkl. CD kan köpas hos Hans Norberg: 170 kr medlemmar i ÖSF, 200 kr övriga.

Boka in helgen redan nu!

Mer information i Östgötaspel 16.3!

Numrets låt

Schottis på Stegehus

Komponerad av
Magnus Larsson
Valdemarsvik
vintern 2011

D.C. al Fine

Tillägnad Mats Håkansson på 60-årsdagen

Numrets låt är ett bidrag från Locktoner och en schottis som spelades på spelmansförbundets höstträff. Så här berättar Magnus Larsson, Locktoner, om låten:

Den här schottisen har Locktoner haft i sin repertoar i snart fem år. Den skrevs inför Mats Håkanssons 60-årsdag och är tillägnad honom. Mats, som har spelat i Locktoner under flera

år, har själv bidragit med egenkomponerade låtar, till exempel *Taistos humpa*, *Fiorellas vals* och *Schottis på Backgatan*. Flera av dem har blivit favoriter i gruppen. Den här gången var det Mats tur att få en låt - *Schottis på Stegehus*. Stegehus ligger på Vikbolandet nära Stegeborg. Låten skrevs vintern 2011 av Magnus Larsson i Valdemarsvik.

UPPROP !!! Allspelslåtar!

Var med och spela in våra östgötalåtar (solospel)!

Givetvis är alla instrument välkomna!

Kolla hemsidan. Där finns ett 30-tal låtar.

Välj ut 1-5 låtar som du kan tänka dig att spela in.

Maila in till oss vilka du kan tänka dig, så att vi kan fördela 1-2 låtar till alla intresserade.

Spela sedan in låten på din telefon - helst med

både ljud och bild, och skicka in filen till oss.

Vi planerar att lägga ut materialet på YouTube.

Vår förhoppning är att så många som möjligt vill vara med på detta.

Tanken är att intresset för våra östgötalåtar skall öka och att vi alla skall få en mer personlig kontakt med andra spelmän som spelar våra låtar.

Styrelsen styrelsen@ostgotaspel.se
genom Stefan Öberg

Östra Ryds-dagen 13.8

”Anders Larsson låtar”

Omslagsbild Anders Larsson boken

9.30 - 12.30 låtkurs i två grupper med Toste Länne och Eric Hammarström som lärare (fikapaus och lärarbyte i halvtid). Lokal: Församlingshemmet, Östra Ryd.

13.00 Allspel

13.30 Föredrag om Anders Larsson av Anders Törnquist

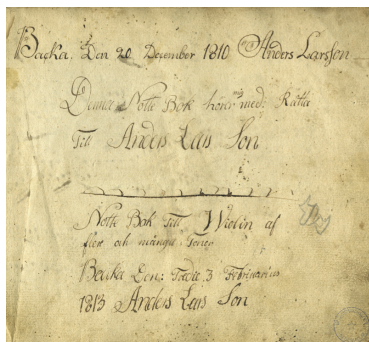
15.00 Avslutande musikandakt i kyrkan, med medverkan av bl. a. Toste och Eric.

Alla instrument välkomna på kursen.

Låtmaterial: Anders Larsson bokens låtar.

Kursavgift: 400 kr icke medlemmar/ 250 kr medlemmar.
Anders Larsson boken ingår i kursavgiften.

Anmälan till barbro.wijma@liu.se senast 5.8.

Anders Larssons namnteckning i notboken

KULTURENS

Logdans

med spelmansstämma
i gränstrakter

Lördagen den 18 juni
i Kleven strax norr Gränna

Program

14.00-16.00 Dansworkshop med Tell och Evy Jakobsson som lär ut Playforddanser
Kursavgift: 100:-
Anmälan kan göras på plats eller via www.vff.nu alt. 036-34 21 02 Bilda

14.00 - 16.00 Låtkurs
Magnus Gustafsson och Anders Svensson lär ut låtar
Kursavgift: 150:-
Anmälan via www.vff.nu eller 036-34 21 02 Bilda

17.00 Knyttisbuffé
Knyttikalas på gemensamt bord

19.00 Logdans startar med allspel (Fri entré)
(Dansspel efter lista där Magnus Gustafsson, Susanne Gustafsson och Anders Svensson börjar)

20.30 - 21.30 Fika (Vi bjuder)

21.30 Fortsättning Logdans

Upplysningar: Lena 073-849 11 53, Hans 070-534 68 72
Magnus 070-277 47 48

Boende

Tälta på tomten, sova på logen. Getingaryds camping har stugor. (Gångavstånd) Tel 0390-210 15

Vägbeskrivning

Kör av motorvägen vid Gränna. Kör gamla riksettan ca 9 km norrut. Sväng av höger strax efter Getingaryds camping. Kör upp backe till Klevens loge och du är framme.
Kommer du norr ifrån kör du av avfarten Vida Vättern och kör söder ut och svänger av vänster strax innan Getingaryds camping

Samarr: Tranås Hembygdsförening, Svenska folkdansringen, Vätterbygdens folkmusikförening, Smålands spelmansförbund, Holavedens spelmän och Studieförbundet Bilda Sydöst

Spelmansstämma i Ekebyborna 20 augusti kl. 13-16

Stämman inleds som vanligt med allspel - ett urval kända östgötalåtar. På programmet står också en uppspelning av spelmansmusik från Östergötlands nordvästra hörn under tre sekler samt utläring av några av dessa klenoder.

Buskspel uppmuntras.

Varmt välkomna!
Peter Berry

Mer information på:

<http://www.askekeby.se/kalendar.htm>

Och alldeles strax...

Danskväll i vacker miljö!

Hembygdsgården i Vårdnäs

Den 8 juni 2016

Börjar kl 18 slutar ca kl 23

Polskor och gammaldans

Spelar till dans gör:

Strängt Draget, Filidur,
Slottets spelmän, Linköpings
spelmanslag, Knaverfolk

Ta med fikakorg!

Hembygdsgården ligger
mellan kyrkan och
Vårdnäs Stiftsgård

Arr: Strängt Draget

Mer info:
Sievert 08-7593596
Bengt 070-3336709

ÖSTGÖTASPEL

2016 nr 2

KALENDARIUM

(Östergötland*,
Södermanland***,
Småland****)

Östergötland*

Konserter FiL**

16-09-24 19.00 Krokiga låtar och rakryggade spelmän.

Jeanett och Peter Rousu (som också
har låtkurs över helgen). Fontänen,
Västra v. 32, Linköping

Program i ö. ännu ej klart, följ
annonser på FiL:s hemsida!

16-06-18 14.00 Kleven, Logdans och spelmanstämman

16-06-19 13.00 Ringarum Spelmanstämman, Hembygdsberget

16-08-06 14.00 Brevens Bruk Spelträff, Hembygdsgården www.olfm.se

16-08-20 13.00-16.00

Krysanerstämman i Ekeby-
borna Hembygdsgård

16-08-26 - 28 Linköpings- stämman i Gamla Linköping och Valla folkhögskola <http://www.linkopingsstamman.se>

16-09-03 Slaka Spelmanstämman i Slaka Hembygdsgård

Södermanland***

16-06-12 Vingåker [Spelmanstämman i Vingåker](#)

16-06-25 Julita [Julita-stämman 2016](#)

16-07-17 Vagnhärad [Spelmanstämman på Trostorp, Vagnhärad, kl 13](#)

16-08-21 Nykvarn

[Spelmanstämman i Nykvarn,
10-årsjubileum!](#)

Småland****

16-07-25 - 31 Korrö [Korrö Folkmusikfestival](#)

2016-07-31 Rävemåla Spelmanstämman

2016-08-06 11.00 Himmels- berga, Öland. Spelmanstämman

2016-08-14 13.00 Sjölander- stämman på Lunnabacken

2016-08-20 Donatism i Ormesberga

*www.ostgotaspel.se
**www.folkmusik.nu
***www.sormlandsspel.se
****www.smalandsspelmansforbund.se

Se också Spelmannens kalendarium!

Välkommen som publik, supporter, tävlande...

KULTURENS

Pelle Fors SPELMANSTÄVLING

lördag 18 juni 2016 kl. 13.00-16.00

inomhus i S:t Laurentii församlingshem i Söderköping, hörnet S:t Larsg./Bielkeg.
i samband med gatufestivalen Musik & Dans

Uppspelningarna sker inför publik och juryn: Patrik Andersson, Kristina Samuelsson och
Eric Hammarström. **Info:** kaham@telia.com

Arr: Östergötlands spelmansförbund med Södermanlands, Smålands och Skånes spelmansförbund samt
Örebro läns folkmusikförbund i samarbete med Kulturens

Program 18 juni

10.45 Allspel och invigning på Hagatorget av Gatufestivalen Musik & Dans som pågår hela dagen på
stadens gator och torg

13.00-16.00 Spelmanstävling i församlingshemmet, gratis inträde, fritt att komma och gå som publik

17.00-17.15 Prisutdelning med uppspelning av vinnarna i solo- o. gruppklass på Hagatorgets scen